

Vi har nu jobbat i 18 månader med ägarprocessen för Swedish Lapland i syfte att säkra långsiktig finansiering och bli överens om fortlevnaden för en besöksnäring- och turismfrämjande organisation. Låt mig sammanfatta arbetet i några punkter:

1. **Vi har genomfört telefonintervjuer med kommunalråd, kommunchef, näringslivschefer (minst en från varje kommun), företrädare för destinations-/medlemsorganisationer samt företrädare för regionerna, ca 40 st.**

*Sammanfattning: Här framkom kritik om att man ansåg att SLVB varit osynliga bland lokala beslutsfattare, att man inte riktigt förstod nyttan med själva föreningen utöver projekten, att man hade synpunkter på den "high-end-profil" och den internationella inriktningen som projekten DCB och BCD bedrivits kring, men också att man var villiga att öka insatserna bara man fick veta vad man får för pengarna samt att flera reflekterade kring om man själva – som medlemmar i föreningen – gjort sin egen del eller inte och att det måste finnas plats för att arbeta på en basnivå med unga företag. Det fanns önskemål om delaktighet i strategifrågorna och flera påtalade att man saknade långsiktigheten i arbetet vid sidan av projekten.*

2. **Benchmarking med Region Skåne (Tourism in Skåne) och Visit Dalarna**

*Sammanfattning*

- *Region Skåne bedriver turismutvecklande arbete i området – dvs man arbetar med att stärka bilden av Skåne. Man har satt en färdplan för offentliga delen av Skåne – men det är inte någon besöksnäringstrategi. TiS omsätter 44-45 miljoner årligen varav uppdragsersättning från regionen och kommunerna är ca 70% och resten är projekt. Man tappar ca 7 miljoner när kommunerna inte längre kommer att delta i finansieringen.*
- *Visit Dalarna ägs av Dalarnas 15 kommuner via ett gemensamt holdingbolag. Man slog ihop olika organisationer, turistbyråer, lokala turistutvecklingsbolag samt verksamhet vid Regionen för att samla kompetensen i syfte att "säkerställa att besöksnäringen fick de bästa förutsättningar att fortsätta växa och utvecklas, öka turismen i Dalarna och vara samordnande för att uppnå de övergripande målsättningarna". ViD har en professionell styrelse med företrädare för kommunerna, näringen och en adjungerad representant från regionen. Kommunerna grundfinansierar med 32 miljoner med fördelning som beror på storleken på kommunen samt storleken på den turismekonomiska omsättningen i varje kommun. Regionen lämnar ca 800 tkr och projektfinansiering utöver detta uppgår till 15-16 miljoner årligen.*

3. **Runda-bords-samtal med deltagare från kommuner, näringslivsbolag, medlemsorganisationer och regionerna**

*Sammanfattning: Det behövs en tydligare plan för att kommunikation mellan alla parter ska fungera. Hittills har fokus legat på projekten och där har insynen varit bra, men saknats i annat arbete som SLVB gör. Frågan om hur/vilket inflytande som ska finnas besvarades med att ägarskap ger inflytande men medför ansvar för finansiering men också med att strategiarbete i sig kan skapa inkludering. Enskilda företag förväntas betala för aktiviteter där man ser en egen vinning men organisationen ska vara till för helheten och se till helhetens behov. Att skriva tydliga kontrakt skulle underlätta och göra att lokala aktörer inte kan friskriva sig från ansvar samt klargöra förväntningarna på varann. Däremot kanske projekt kan få vara valbara. I frågan om finansiering var alla överens om att det måste*

finnas en basfinansiering, att den behöver vara till största delen per-capita-knuten och att för stor projektfinansieringsandel inte är hållbart, men att finansieringen måste komma av bärkraft och att företagen måste betala en del själva. Finansieringen måste kopplas tydligt till vad man får för pengarna. Att besöksnäringen och attraktivitetsarbete hör ihop var de flesta överens om samt att det inte är rimligt att branschen ska finansiera detta.

**4. Presentation av ett första förslag till organisering och finansiering för styrelsen för Norrbottens Kommuner.**

Sammanfattning av reflektioner: bra med delad finansiering, funderingar på vad som är lokalt arbete och vad som blir SLVBs arbete och utmaningarna kring att ha egna resurser för detta. Gemensam slutsats att detta kommer att kräva ett arbete med förankring, dialog och inte minst kunskapsöverföring (t ex vad besöksnäringens utveckling egentligen handlar om, hur man marknadsför sig mot en internationell målgrupp och varför och vad besöksnäringen lämnar efter sig till andra näringar)

**5. Styrelsemöte 2021-11-30**

Styrelsen beslutade att förorda en lokal-regional organisation med centrala expertfunktioner och lokal närvaro i alla kommuner samt att styrelsen underströk att samverkan och samhandling ligger i SLVBs intresse och anses inte utgöra en konkurrenssituation då det är viktigt med så mycket lokala resurser och kompetenser som möjligt

**6. Dialog med region Norrbotten**

Sammanfattning: Besöksnäringen är en utpekad prioritering för region Norrbotten och bör kunna prioriteras för finansiering om än i blandad form (grundbidrag och projektbidrag).

**7. Kommundialoger med samtliga kommuner**

Sammantaget är vår reflektion att besöksnäringen i de olika kommunerna står på olika nivå och att SLVB måste kunna möta dem där de är. Den framtida kommunikationen är viktig. Absoluta merparten av kommunerna har visat intresse för den lokal-regionala organiseringen men någon har menat att detta borde vara ett regionalt uppdrag. Vi har haft en gemensam bild att det inte finns några andra finansiärer som står på kö och att grundfinansiering – till skillnad från projektfinansiering – är nödvändigt för att skapa en hållbar, mindre svängig, utveckling.

Det man visat oro för är i de fall man som kommun finansierar både SLVB och en lokal medlemsorganisation – om man kommer att få pengarna att räcka och vad den ena och den andra parten kommer att leverera.

Flera av de kommuner vi talat med har gjort tydligt att man inte kommer att kunna fatta beslut i några långsiktiga finansieringsfrågor förrän efter valet. Samtliga är överens om att besöksnäringen är viktig. Från någon av de större kommunerna gjorde man klart att man skulle ha problem att finansiera någonting som skulle komma andra kommuner till godo och att kravet därför är att vi hittar en finansieringsmodell som är tydlig lokal samt att regionala delar därefter möjligen kan finansieras per capita.

**8. Intressentdialog med olika finansieringsförslag med företrädare för alla typer av intressenter, medlemsorganisationer, kommuner, näringslivschefer.**

I huvudsak en presentation av de olika framtida finansieringsalternativ som står till buds: Antingen att vi inte lyckas skapa finansiering och att vi då får arbeta med en begränsad budget (kanske främst från regionen), eller helt återvisa det regionala

uppdraget till regionerna, eller att nuvarande medlemmar i SLVB ek.för axlar hela finansieringsansvaret genom att medlemsavgifterna höjs (37 gånger) eller att kommunerna tar finansieringsansvaret tillsammans med regionerna.

Den huvudsakliga kritik som framförts är lite olika beroende på var i främjarsystemet man befinner sig:

**Lokala företagarföreningar:** "Förslaget på regiongemensam organisering tar inte hänsyn till lokala företagarföreningars möjligheter till egen finansiering."

**Kommuner och kommunala näringslivsbolag:** "Förslaget på regiongemensam organisering tar inte hänsyn till kommuner och kommunala näringslivsbolags medarbetares nuvarande roll där besöksnäring- och turismfrämjandet redan är organisatoriskt integrerat."

- Medlemsorganisationerna finansieras idag bland annat genom att ta in medlemsavgifter från lokala företag, och det finns ingenting som hindrar att man med dessa medel fortsätter företräda sina medlemmar.
- Lokalt anställd personal har varit projektmedarbetare och finansiering av detta har främst kommit från kommunerna och de medel som strukturfonderna gått in med. Arbetsmodellen har inte fungerat optimalt vilket bl a Sweco pekar på. (Detta har dessutom fått till följd att det många idag har svårt att se skillnad på medlemsorganisationen och projekten och SLVB – vilket också är olyckligt).
- Något ansvar för finansiering av medlemsorganisationernas arbete från SLVBs sida har aldrig funnits. När projektfinansieringen till personal och aktiviteter tar slut måste varje lokal organisation själv ta ansvar för att finansiera den personal man har behov av.
- Offentliga medel måste komma alla företag inom området tillgodo och kan inte riktas bara mot de företag som väljer att vara medlemmar i en lokal organisation.
- Förslaget innebär att SLVB själva anställer personal vilket betyder att det kommer att finnas lokalt förankrad personal överallt.